

(PEFC FI 1000:2022)

Metsäsertifiointin sanasto

SUOMENKIELINEN
VERSIO PEFC
STANDARDISTA

PEFC Suomi – Suomen puh 040 0765437
Metsäsertifiointi ry email office@pefc.fi
Elimäenkatu 17–19 www.pefc.fi
00510, Helsinki
Finland

Tekijänoikeus

© PEFC Suomi 2022

PEFC Suomi – Suomen Metsäsertifiointi ry omistaa tämän asiakirjan tekijänoikeudet.

Tämä asiakirja ja sen eri käännösversiot on saatavilla PEFC Suomen verkkosivulta (pefc.fi) ja toimistosta.

Tätä asiakirjaa ei saa muuttaa tai hyödyntää kaupallisiin tarkoituksiin ilman PEFC Suomi – Suomen Metsäsertifiointi ry:n lupaa.

Asiakirjan nimi:	Metsäsertifiointin sanasto
Asiakirjan tunnistus:	PEFC FI 1000:2022
Hyväksyjä:	PEFC Suomi – Suomen Metsäsertifiointi ry
Hyväksymisen ajankohta:	7.2.2022
Julkaisemisen ajankohta:	17.2.2022
Käyttöönoton ajankohta:	16.2.2023
Käyttöönoton siirtymäaika:	16.2.2024 saakka

Sisällys

Esipuhe	4
Johdanto	4
1. Soveltamisala	4
2. Velvoittavat viittaukset.....	5
3. Termit ja määritelmät.....	5

Esipuhe

PEFC Council (the Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes) on kansainvälinen metsäsertifiointijärjestelmä, joka edistää ekologisesti, sosiaalisesti, taloudellisesti ja kulttuurillisesti kestävää metsätaloutta metsäsertifiointin, alkuperäketjun sertifiointin ja metsäperäisten tuotteiden merkinnän keinoin.

Metsäsertifiointi todentaa metsien kestävä hoidon ja käytön. PEFC-sertifiointi tukee yhteiskunnan asettamien metsien kestävä käytön tavoitteiden toteutumista ja tarjoaa kansalaisille monipuoliset mahdollisuudet nauttia metsistä. Yrityksille ja kuluttajille PEFC antaa varmuuden metsän tuotteiden vastuullisesta alkuperästä.

PEFC Suomi – Suomen Metsäsertifiointi ry edistää ja hallinnoi PEFC-sertifiointia Suomessa ja organisoii avoimessa, läpinäkyvässä, osallistavassa ja yhteisymmärrykseen perustuvassa prosessissa tehtävän metsien kestävä hoidon ja käytön PEFC-standardin määrittelyn.

Suomen PEFC-järjestelmä on ollut kansainvälisen PEFC:n hyväksymä vuodesta 2000 alkaen.

PEFC:n kansainvälinen hyväksyntä edellyttää, että metsäsertifiointin kansallinen järjestelmä täyttää PEFC:n kansainvälisten standardien ja PEFC:n hallinnolle asetetut vaatimukset. Tämä standardi on osa suomalaisen PEFC-metsäsertifiointin standardien sarjaa, joka on PEFC Suomen omistuksessa.

Tämä asiakirja korvaa aiemmat PEFC FI 1000 -standardin versiot.

Tätä standardia käytetään PEFC FI 1001, PEFC FI 1002 ja PEFC FI -standardien yhteydessä.

Johdanto

Metsäsertifiointi osoittaa, että metsien hoito ja käyttö määritellyllä metsäalueella on kestävä metsänhoidon vaatimusten mukaista.

Yhdessä metsäperäisten tuotteiden alkuperäketjun sertifiointin kanssa metsäsertifiointi tarjoaa metsänomistajille ja muille toimitusketjun toimijoille mahdollisuuden vastata tuotemarkkinoiden vaatimuksiin.

Termeillä ja määritelmillä on olennainen rooli PEFC-vaatimusten toimeenpanossa ja toiminnan auditoinnissa puolueettoman sertifiointielimen toimesta.

1. Soveltamisala

- 1.1** Tässä asiakirjassa määritellään Suomen PEFC-järjestelmää, sen toimeenpanoa ja vaatimustenmukaisuuden arviointia koskevat termit ja määritelmät.
- 1.2** Tämä asiakirja ei sisällä metsän kestävän hoidon ja käytön vaatimuksia koskevia termejä ja määritelmiä, vaan ne esitetään PEFC FI 1002 -standardissa.
- 1.3** Tämä asiakirja ei sisällä metsän kestävän hoidon ja käytön standardin asettamisen vaatimuksia koskevia termejä ja määritelmiä, vaan ne esitetään PEFC FI 1006 -standardissa.
- 1.4** Tämä asiakirja ei sisällä alkuperäketjun hallinnan vaatimuksia koskevia termejä ja määritelmiä, vaan ne esitetään PEFC ST 2002 -standardissa.
- 1.5** Suomen PEFC-järjestelmässä noudatetaan ISO/IEC 17000:n ja ISO/IEC 17021-1:n määritelmiä vaatimustenmukaisuuden arvioinnille.

2. Velvoittavat viittaukset

Seuraavat asiakirjat ovat velvoittavia tämän asiakirjan soveltamiseksi:

- PEFC FI 1001
- PEFC FI 1002
- PEFC FI 1005
- PEFC FI 1006
- PEFC ST 2002
- ISO / IEC 17000
- ISO / IEC 17021-1

Sekä päivättyjä että päiväämättömiä viittauksia koskien noudatetaan viimeisintä viitattua asiakirjaa siihen tehdyt muutokset mukaan lukien.

3. Termit ja määritelmät

Akkreditoitu sertifikaatti

Akkreditointinsa puitteissa sertifiointielimen myöntämä sertifikaatti, jossa on akkreditointielimen tunnus.

Hakija

Hakija on oikeushenkilö (yksityishenkilö tai yhteisö), joka hakee metsäsertifikaattia tai sertifikaattia metsäperäisten tuotteiden alkuperäketjun hallinnan todentamisesta.

Sertifiointiryhmä

Osallistujista koostuva ryhmä, jota ryhmähallinto edustaa kestävän metsänhoidon vaatimusten noudattamiseksi ja metsien sertifiointiseksi. Osallistujan ja ryhmää hallinnoivan tahon välillä on sitova kirjallinen sopimus.

HUOMAA 1: Termi "sertifiointiryhmä" vastaa PEFC FI 1001:ssä käytettyä termiä "alueellinen sertifiointiryhmä".

Sertifiointivaatimukset

Noudatettavat PEFC FI 1002 -standardissa määritellyt metsien kestävän hoidon ja käytön vaatimukset ja PEFC FI 1001 -standardissa määritellyt ryhmäsertifiointivaatimukset.

Sertifioitu alue

Metsäsertifikaatin kattama metsätalouden maa ja muut puustoiset alueet.

HUOMAA 1: Metsätalouden maa sisältää metsämaan, kitumaan, joutomaan ja muun metsätalousmaan. Metsätalousmaan luokittelu on Luonnonvarakeskuksen (LUKE) määritelmien mukainen.

HUOMAA 2: Muut puustoiset alueet kattavat mm. joulukuusiviljelmät maatalousmaalla.

HUOMAA 3 (Alueellisessa) ryhmäsertifiointissa sertifioitu alue on metsäsertifikaatin piirissä olevien metsänomistajien ja metsien hoidosta vastaavien muiden tahojen metsien yhteenlaskettu ala.

HUOMAA 4: Sertifikaatin haltija ylläpitää tietoja sertifikaatin piirissä olevista pinta-aloista. Kiinteistöt ilmoitetaan kokonaisuudessaan kuuluvaksi sertifiointiin.

Jatkuva parantaminen

Menettely, jolla kehitetään toimintajärjestelmää ja parannetaan metsänhoidon taloudellista, ympäristöllistä ja sosiaalista suoritustasoa.

Osallistumistodistus

Sertifiointiryhmän jäsenelle osoitettu asiakirja, joka viittaa ryhmäsertifikaattiin ja vahvistaa osanottajan olevan (alueellista) ryhmää koskevan metsäsertifikaatin piirissä.

Dokumentoidut tiedot

Organisaation hallitsemat ja ylläpitämät tiedot riippumatta tiedon muodosta, säilytystavasta tai lähteestä.

Ympäristövaikutus

Kaikki ympäristöön kohdistuvat muutokset, olivatpa ne haitallisia tai hyödyllisiä, jotka ovat kokonaan tai osittain seurausta organisaation toiminnasta, tuotteista tai palveluista.

[lähde: ISO/IEC 14004]

Ympäristöjohtamisjärjestelmä

Se osa yleisestä johtamisjärjestelmästä, joka sisältää organisaatorakenteen, suunnittelu-
toiminnot, vastuut, käytännöt, menettelyt, prosessit ja resurssit organisaation
ympäristöpolitiikan kehittämiseksi, toteuttamiseksi, saavuttamiseksi,
tarkistamiseksi ja ylläpitämiseksi. [lähde ISO / IEC 14004]

Ympäristö

Ympäristö, jossa organisaatio toimii, mukaan lukien ilma, vesi, maa, luonnonvarat,
kasvisto, eläimistö, ihmiset ja niiden keskinäiset suhteet. [lähde ISO / IEC 14004]

Metsäsertifiointijärjestelmä

Standardit, ohjeet ja säännöt, jotka kattavat metsien käytön ja hoidon, puun alkuperäketjun
todentamisen (tarvittaessa), sertifioinnin järjestelyt ja menettelyt sekä pätevyys-
vaatimukset sertifiointielimille.

Metsäsertifiointi

Menettely, sisältäen kolmannen osapuolen kirjallisen vakuutuksen metsätalouden
toiminnan metsänhoitostandardin kriteerien mukaisuudesta.

Metsäsertifikaatti

Asiakirja, joka vahvistaa metsien hoidon ja käytön vaatimusten ja metsäsertifiointi-
järjestelmän asettamien muiden vaatimusten noudattamisen.

HUOMAA 1: Ryhmäsertifiointia koskien metsäsertifikaatti vahvistaa sertifiointiryhmän
toiminnan vaatimustenmukaisuuden, ja se on myönnetty ryhmää hallinnoivalle taholle.

Metsänomistaja / metsän hoidosta vastaava taho

Henkilö tai organisaatio, jolla on omistusoikeus metsäalueeseen, ja muut vastaavat tahot,
joilla on oikeus tehdä metsän hoitoa koskevia päätöksiä.

Ryhmää hallinnoiva taho

Oikeushenkilö, joka edustaa sertifiointiryhmään osallistuvia ja joka vastaa siitä, että
sertifioidulla alueella metsätalous on metsien hoidon ja käytön vaatimusten ja
metsäsertifiointijärjestelmän asettamien muiden vaatimusten mukaista.

HUOMAA 1: "Ryhmää hallinnoiva taho" tarkoittaa sertifikaatin hakijaa ja sen haltijaa.

HUOMAA 2: (Alueellista) ryhmää hallinnoiva taho voi toimia sertifikaatin hakijana ja
haltijana useissa (alueellisissa) sertifiointiryhmissä.

HUOMAA 3: Termi "ryhmää hallinnoiva taho" vastaa PEFC FI 1001:ssä käytettyä termiä
"alueellista ryhmää hallinnoiva taho".

Ryhmäsertifiointi

Sertifiointiryhmän sertifiointi yhden metsäsertifikaatin puitteissa.

HUOMAA 1: Termi "ryhmäsertifiointi" vastaa PEFC FI 1001:ssä käytettyä termiä " alueellinen ryhmäsertifiointi".

Indikaattori

Määrällinen tai laadullinen parametri, jota voidaan arvioida suhteessa vaatimukseen tai vaatimuksen osaan.

Lipukkeiden käyttö

Lipukkeiden (on- tai off-product -lipukkeet) käyttö tuotteiden yhteydessä niiden ominaisuuksien viestimiseksi.

Lipuke

Tuotteeseen tai tuotepakkaukseen liitetty (väittämän ilmaisema) lipuke/logo markkinoinnin edistämiseksi (lipuke tuotteessa – on-product). Muualla kuin tuotteessa (off-product lipuke) välittää tietoa tuote-erän ominaisuuksista/laadusta ja luokittelusta tuotetta koskevien asiakirjojen kautta.

Alkuperä

Raaka-aineen lähde, raaka-aineen tyyppi, tuote tai vastaava (esim. metsä, korjuukohde, varastopaikka, organisaatio tai maa).

PEFC:n alkuperäketju

Metsä- ja puuperäisten tuotteiden ja niiden materiaaliluokkaa koskevan tiedon käsittelyn sekä oikeellisten ja todennettavissa olevien PEFC-väittämien tuottamisen prosessit organisaatiossa. [lähde: PEFC ST 2002:2020]

PEFC-ilmoitus (PEFC notification)

Sertifiointielimen ja PEFC-organisaation välinen sopimus, joka osoittaa sertifiointielimen tunnistamisen PEFC-sertifioinnissa ja joka määrittelee sertifiointielimen ja PEFC:n hallintoelimen keskinäiset vastuut.

PEFC-tunnistettu sertifikaatti

- a) Voimassa oleva akkreditoitu metsäsertifikaatti, jonka PEFC-ilmoitettu sertifiointielin on myöntänyt PEFC:n hyväksymän järjestelmän/standardin mukaisesti.
- b) Voimassa oleva akkreditoitu alkuperäketjun hallinnan sertifikaatti, jonka PEFC-ilmoitettu sertifiointielin on myöntänyt tämän standardin tai muun PEFC:n hyväksymän alkuperäketjun standardin mukaisesti.

HUOMAA 1: PEFC:n hyväksymät metsäsertifiointijärjestelmät ja alkuperäketjun standardit löytyvät PEFC:n verkkosivustolta.

HUOMAA 2: Jos kyseessä on ryhmäsertifikaatti tai monen toimipaikan sertifikaatti, johon liittyvässä asiakirjassa, kuten liitteessä tai alisertifikaatissa vahvistetaan, että toimipiste tai ryhmän jäsen on sertifikaatin piirissä, tätä asiakirjaa sertifikaatin kanssa pidetään toimipistettä / ryhmän jäsentä koskevana PEFC-hyväksyttynä sertifikaattina. [lähde: PEFC ST 2002:2020]

Osallistuja

Ryhmäsertifioinnin piirissä olevat metsänomistajat ja metsien hoidosta vastaavat tahot, jotka toteuttavat kestävän metsänhoidon vaatimuksia sertifioidulla alueella, ja muut toimijat, jotka toteuttavat vaatimuksia omassa toiminnassaan ryhmäsertifioinnin mahdollistamiseksi.

HUOMAA 1: Termi "toteuttavat metsien hoidon ja käytön vaatimuksia" tarkoittaa pitkäkestoista laillista oikeutta, käyttöoikeutta tai perinteisiä oikeuksia taikka tapaoikeutta metsän hoitoon.

HUOMAA 2: "Muilla toimijoilla", kuten yrittäjillä ja raaka-aineita hankkivilla yrityksillä ei ole pitkäkestoista oikeutta metsän hoitoon, mutta heidän toiminnallaan sertifioidulla alueella on suora vaikutus kestävään metsänhoitoon. "Muiden toimijoiden" osallistuminen ryhmäsertifiointiin ei salli heidän myydä materiaaleja PEFC-sertifioituna ilman voimassa olevaa PEFC-alkuperäketjun sertifikaattia.

Kestävä metsätalous

Metsien ja metsämaan hoito ja käyttö tavalla, joka säilyttää niiden biologisen monimuotoisuuden, tuottavuuden, uudistumiskyvyn, elinvoimaisuuden ja mahdollisuudet toteuttaa asiaankuuluvia ekologisia, taloudellisia ja sosiaalisia toimintoja paikallisella, kansallisella ja globaalilla tasolla nyt ja tulevaisuudessa sekä tavalla, joka ei aiheuta haittaa muille ekosysteemeille. [lähde: MCPFE – Ministerial Conference on the Protection of Forests in Europe]